

Vážená paní, vážený pane, vážení a milí přátelé, co nejsrdčněji Vás pozdravujeme a s velkou radostí Vám sdělujeme, že čistý výtěžek naší letní sbírky pořádané k Mezinárodnímu dni dětí (včetně finančních prostředků, které došly na náš běžný účet), přesáhl již jeden a tři čtvrtě milionu korun (1 777 644 Kč)! Mnohokrát děkujeme a velmi si vážíme toho, že SOOD již podpořilo víc než sedm tisíc dárců. Jen díky tomu jsme mohli v naší činnosti pokračovat, snažit se ji rozvíjet a pomáhat dětem, které to potřebují. A také jen díky tomu teď můžeme intenzivně pracovat na zprovoznění zrušeného Klokánku Kbely. Za každou pomoc a podporu mnohokrát děkujeme a těšíme se, že spolu s Vámi budeme schopni ohroženým dětem dál pomáhat a přispět i ke změně postupu úřadů, které dětem příliš neprospívají.

Pejsek, který rozdává dětem radost

Na SOOD zajišťujeme také asistované kontakty mezi dětmi a rodiči, případně prarodiči, a asistované předávání dětí mezi nimi. Velkým pomocníkem se při tom stal šestiletý čivaváček Maki. I když mnohé čivavy se s cizími lidmi nekamarádí, Maki je pravý opak. Je to velmi milý a přátelský pejsek, který miluje děti a vždy je vítá radostným štěkáním a usilovným vrčením ocásku a celého tělíčka. I děti Makiho milují, těší se na něj, hladí si ho a hrají si s ním. Většinou se nezapomenou zeptat, jestli příště přijde zase. Makiho využíváme samozřejmě jen se souhlasem rodičů. Jen jednou se nám stalo, že matka s jeho přítomností nesouhlasila z důvodu alergie. Maki tak velmi pomáhá odstraňovat stres a úzkost u dětí, které ji mnohdy pociťují, když jdou někam poprvé a také, když cítí napětí a animozitu mezi rodiči. Ale Maki dokáže vyloučit úsměv a zlepšit náladu i rodičům. Naposledy nás velmi potěšila maminka pětiletého chlapce, kterého jí otec podle rozhodnutí soudu předává na SOOD,

aniž by se rodiče museli setkat. Říkala, že když si chlapec předávali přímo, trvalo to třeba půl hodiny, otec se se synem dlouho loučil, chlapec pak měl špatnou náladu, vztekal se, házel věci, kopal do hraček a kopal i do matky. Teprve další dny se uklidnil a naopak se zase od matky nechtěl odloučit. Při druhém předávání nám matka nadšeně vyprávěla, že syn byl minule úplně v pohodě, vůbec se nevtelkal, odcházel od nás v dobré náladě a dokonce se výrazně snížilo i jeho noční pomočování. Nyní si otec syna na víkend přebírá ze školky a vrací ho v neděli v pět hodin odpoledne na SOODu. Setkali jsme se i s tím, že otec dvouleté dcery při asistovaném kontaktu začal matce vulgárně nadávat, takže kontakt byl ukončen. Ale ještě při odchodu za matkou vyběhl na chodbu a dal jí pěstí do zad. Jak by to asi dopadlo, kdyby byl s matkou a dítětem sám. I když otec u soudu tvrdil, že hádku vyprovokovala matka a on že ji nenapadl, uvěřil soud naší zprávě a kontakty byly zrušeny.

„Asistenční“ pejsek Maki

Pohlavní zneužívání dětí znalci tolerují?

V poslední době přibývá článků o tom, že matky otce křivě obviňují z pohlavního zneužívání dětí, dokonce na toto téma byla dne 22. 9. 2017 uspořádána odborná konference pod záštitou zákonodárců – europoslance Tomáše Zdechovského a 1. místopředsedkyně senátu Miluše Horské. V jejím průběhu bylo konstatováno, že křivých obvinění ze strany matek přibývá a že například v Praze policie řešila loni 10 případů – dvakrát tolik než rok před tím. Na konferenci se také volalo po přísnějším potrestání těchto pachatelů – podle našeho názoru často jen domnělých, pokud vyšetření provádějí podobní znalci jako ten, jehož autentické výroky níže uvádíme.

Místopředseda Nejvyššího soudu JUDr. Roman Fiala na jiné konferenci doslova uvedl, že „znalci už někdy rozhodují za soudce a jsou pro nás, soudce, tak určující, že jen tak odtlumčíme, co nám sdělili v posudku.“ Účastníci této konference se shodli na tom, že soudní řízení v trestních věcech a občanských sporech čím dál více ovládají a nafukují téměř nedotknutelní znalci. Ty sice jednou jmenoval soud, ale i když o práci některých panujících v justici velké pochyby, nelze je reálně odvolat.“ viz článek nazvaný Soudní řízení ovládli nedotknutelní znalci (<https://www.novinky.cz/domaci/419988-soudni-rizeni-ovladli-nedotknutelni-znalci.html>).

A to je ten největší problém, jak dokládá případ čtyřleté divenky. Její matka, rovněž vyslychaná pro křivě obvinění, si pořídila skrytou nahrávku vyšetření znalcem z oboru dětské psychologie (pozn.: podle § 88 občanského zákoníku svolení nahrávaného není třeba, pokud se zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použije k výkonu nebo ochraně jiných práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob).

Z nahrávky vyplývá, že znalec z oboru psychologie zcela nepokrytě fandil otci, ačkoli podle vlastního vyjádření ho ještě neviděl. Na matku ještě před vyhodnocením jejího testu vyvíjel nátlak, aby obvinění „stáhla“, ptal se jí, proč chce dostat otce svého dítěte do kriminálu a upozorňoval ji, že by mohla přijít o zaměstnání a tvrdil, že trpí tzv. Münchhausenovým syndromem. Ačkoli u trestného činu pohlavního zneužívání zákon ukládá povinnost

překazit jeho další páchání, což lze učinit i včasným oznámením orgánům činným v trestním řízení, tvrdil, že stačí potencionálního pachatele jen upozornit a 99,9 % případů (s výjimkou alkoholiků) tím skončí. Znalec také matce vyprávěl příběh zneužívání dívky způsobem, z něhož je patrné, že zneužívání dítěte považuje za bagatelní záležitost - holčička z toho podle něj měla náramnou legraci, dokud se to nezačalo vyšetřovat. Jestliže takoví znalci mají rozhodující slovo v trestních řízeních o pohlavním zneužívání, pak není divu, že případů, které jsou vyhodnoceny jako křivě obvinění, přibývá. Některé z autentických výroků tohoto znalce při rozhovoru s matkou (včetně času nahrávky) níže uvádíme: Na námitku matky, že jí otec vrátil dceru s „cucflekem“ nad horním rtem, což nezletilá i u dětské psycholožky popisovala jako „jazýčkové pusinkování“, které se jí nelíbilo, znalec uvedl:

- **To myslíte ten oblizek tady?** Já jako mám jenom tři děti a mám jenom čtyři vnučata...**když takhle udělaly** (3:53:10).
- Někdy jsme dělali třeba, že jsme si dali takhle hrníček a čerpali tam ten vzduch, ta pusa se tam jako překrvovala a někdo to měl něco jako lišej třeba...těch variant a možností je mnoho...a jako **vás napadne jen jako ta nejméně pravděpodobná varianta** (3:53:30).
- **Většina matek**, protože i tam, kde jsou nějaký pochybnosti, tak vždycky stačí, pokud to nejsou alkoholici, **tak vždycky stačí avizovat hele, tohle jsem zjistila, jestli to nepřestane, tak to rozjedu, a 99,9 % případů skončí** (4:32:30).
- **Je to poměrně vzácný...jako ten Münchhausen...** ono to je strašně obtížné uchopitelný...protože motivace těch matek...protože skoro vždycky to jsou matky, že ta motivace těch matek je pomoc dítě ochránit...**to vy tenhle symptom máte velmi výrazný** (4:43:06).
- Jo a spíš se mně ta vaše situace blíží k tomu, k tomu Münchhausenu...jo...protože tam je takovej příkop a ten spočívá v tom, že, jak jsem vám řekl, **každěj, kdo by jenom vycejtil, že kdykoliv bude takhle odsouzen, označen, vyšetřován, s tím okamžitě přestane**. Po tom, co vy mně říkáte a nota bene tady jsou ty poslední nejnovější události, takzvané, **tak proč**

on by v tom pokračoval, aby vám dával další příležitost ho do toho kriminálu dostat (4:56:39).

- **Prosím vás, strašně jde o kriminál** (4:57:23).
- **Kdyby se to prokázalo, tak půjde natvrdo** (4:57:25).
- **Proč tohle nepochopíte** (4:57:28)?
- **Proč chcete dostat otce své dcery do kriminálu** (4:57:35)?
- **A tedka vy věříte dítěti, nikoliv otci** (5:00:53).
- Ale pokud...já si myslím dokonce, že to je nějaký nový druh psychický slepoty, **mě, kdyby ženská moje, se kterou jsem něco měl nebo matka mého dítěte...takhle chtěla odstřelit...dostat do kriminálu, zbavit protekce...já bych s ní nechtěl být o minutu dýl, než musím** (5:15:41).
- **Chápete, že kantor nemůže být kantorem třeba, pokud se prokáže úmyslný trestný čin, víte o tom** (5:17:11)?
- **Já uvažuju, kdyby on prokázal to křivý obvinění, že by možná z toho vyplynulo, že nemůžete kantořit** (5:17:26).
- Záleží na míře subjektivnosti těch otázek...já jsem u toho nebyl, ale vím, že i odborníci dávají subjektivní otázky...v tomhle tom...některý ženy prostě mají takový přesvědčení, že všichni muži jsou prasata, no tak to určitě udělal a tak dál (5:24:45).
- Partner ukládá dítě šestiletý...ona dělá na noc, takže se vrací okolo jedenácté a on ji natírá olejíčkem po koupání a **pak řekne, víš co, natři taky ty mě, svlíkne se, holčička je nahatá, on je nahatej, natrou se oba navzájem, pak ji dá na nějaký gauč, vozí se po ní, až se udělá. Jo holka z toho má užasnou bžundu, jako legraci, jak si se strejdou hráli. A běží to několik měsíců, on se takhle ukáji**. A teď se to nějak vyvalilo, jo on to pak zkusil ještě na nějaký další příbuzný. Ta holka tam měla na noc spát a řekla to mamince. A ta holčička do okamžiku, než se to začalo vyšetřovat, tak to měla jako **bezvadnou zábavu, jo. A teprve pak omdlívající sociální pracovnice a vytřeštěný lidi kolem, jo, tak teprve jí došlo, že se dělo něco divného** (5:26:04).

Krajskému soudu, u něhož je znalečapsán, jsmedne 15.8.2017 zaslali návrhku, její přepis a výpis z přepisu výroku s návrhem na výskrtnutí znalce ze seznamu znalců vzhledem k jeho neobjektivitě a postoji k pohlavnímu zneužívání dětí. Krajský soud nás dne 31. 8. 2017 vyznaměl, že naši stížnost včetně všech příloh odeslal ministerstvu spravedlnosti se žádostí o zaujetí odborného stanoviska poradním orgánem ministra spravedlnosti, jehož členy jsou odborníci z oblasti psychologie, psychiatrie a sexuologie. **Dne 4. 10. 2017 nás krajský soud vyznaměl, že poradní sbor znalců ministra spravedlnosti neshledal v posudku znalce**

žádné odborné pochybení. Naše stížnost proto byla jako neopodstatněná odložena.

Advokátka matky podala na znalce trestní oznámení pro trestný čin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 346 tr. zák., kterého se dopustí ten, kdo jako znalec podá nepravdivý, hrubě zkreslený nebo neúplný znalecký posudek. Krajské státní zastupitelství oznámení odložilo a v jednání znalce neshledalo ani pokus tohoto trestného činu.

Dne 21. 8. 2017 jsme se též obrátili na Vrchní státní zastupitelství v Praze s podnětem k výkonu dohledu nad

touto trestní věcí. Dne 5. 10. 2017 jsme byli vyznaměni, že VSZ náš podnět jako nedůvodný odložilo.

Zdá se tedy, že zastrasování matek stíháním za křivé obvinění, ztrátou zaměstnání, jejich obviňování z Münchhausenova syndromu ze strany znalců, a to ještě před vyhodnocením jejich písemného testu a před tím, než viděli otce, je v ČR v pořádku, stejně jako bagatelizování zločinu pohlavního zneužívání. Nám to ale v pořádku nepřipadá, a proto o této praxi budeme informovat veřejnost, zákonodárce, vládu i Kancelář prezidenta republiky.

Když děti týrá stát

O šokujícím případě dvou malých chlapců z Plzně, nyní věku 6 a 9 let, jsme informovali ve zpravodajích č. 2/2016 („Matka oznámila zneužívání, přišla o děti“) a 1/2017 („S dětmi hůř než se psem“), viz též <http://www.sood.cz/wp-content/uploads/2016/11/Zpravodaj-SOOD-2-2016.pdf>.

V této opatrovnícké věci rozhodl dne 6. 9. 2017 pravomocně Krajský soud v Plzni, a to tak, že **děti ponechal v péči otce** a matce přiznal pouze **tři hodiny týdně kontaktu s nimi – 1 hodinu bez asistence, 2 hodiny s asistencí**. Kromě toho uložil matce **uhradit dvě třetiny nákladů za revizní posudek – tj. 65 289 Kč** (i když matčin příjem nedosahuje ani poloviny příjmu otce a revizní posudek závěry předchozího posudku nepotvrdil).

A čím si to matka vysloužila? „Provinila“ se tím, že uvěřila svým dvěma malým dětem, že jim otec ubližuje, a i s dětmi od něj odešla. Když pak otec začal staršího chlapce vyhledávat ve škole, což jej velmi stresovalo, obrátila se o pomoc na úřady. V dubnu 2016 soud děti na návrh OSPOD **umístil do ústavu, matce zakázal jakýkoli styk s nimi** a po čtyřech měsících je svěřil do péče otce. Poté, kdy otec v říjnu 2016 matku před dětmi **fyzicky napadl**, byl matce povolen **asistovaný kontakt** s nimi dvě hodiny týdně. Policie posoudila (téměř po roce) napadení jako přestupek, takže projednání přestupku už by se nestihlo. Odvolací soud nařídil revizní znalecký posudek a jeho zpracováním pověřil Znalecký ústav zdravotní, s.r.o. se sídlem v Kladně; a na základě něj rozhodl. Z tohoto posudku si dovoluujeme citovat (jména dětí jsou změněna):

- Honzík opakuje: „**Já chci být s maminkou.**“ Petr říká, že **on také** (str. 58).
- V rodině jako celku vnímá (Petr) **emoční vztah k sobě jako záporný** (str. 112).
- Rozmístění figur v Testu rodinného systému (u Petra) není obvyklé a **svědčí o značně narušených vztazích a vzájemné blízkosti**. Na nejvyšší příčky významnosti staví sebe a bratra Honzika, a až o úroveň níž otce, matku a další osoby. Když je vyzván ke znázornění **ideálního uspořádání** podle svého přání, **posunuje nejdříve do své bezprostřední blízkosti matku** (str. 112).
- Zároveň jsou u něj (u Petra) **patrné vytvořené mechanismy, které jej formou obranných reakcí patrně chrání před okolními nepříznivými vlivy: nižší spontaneita a „kontakt se světem“, stažení se** (str. 113).
- Nezl. Jan se projevoval velmi spontánně a živě. K matce se chodil pomazlit, během **společné interakce vícekrát zopakoval, že chce být u maminky. Kontakt nezl. Honzika s matkou byl uvolněný, přirozený, matku respektoval, ale také u ní hledal podporu, mazlil se s ní, seděl s ní na židli, nechával se „chovat“ na klíně**. Pípal jako ptáček, **mluvil o sobě jako o „Pípovi“**, v závěru vyšetření prezentoval **obrázek ptáčka „Pípy“, kterého zahrívá „Sluníčko“ = maminka** (str. 114).
- Uspořádání FAST a následný rozhovor nabízejí in-

terpretaci **o velmi nízké míře intimity a důvěry v rodině, kde se zdá být Honzíkovi velkou oporou jeho bratr Petr**. Zároveň se **Honzík upíná k „magické síle“** (reprezentované v podobě tajného a nejmocnějšího robota McQueen), která jediná je schopna zjednat pořádek lépe než dospělí. **Verbálně se Honzík upíná k matce, vyjadřuje se pozitivně i o otci, který je pro něj „také důležitý, ale ne tolik“**, str. 112.

- **Rozumovými schopnostmi se Jan jeví na úrovni přiměřené svému věku**. Má potřebu na sebe nápadně upozorňovat (především matku) žvatláním, citoslovci (pípání a hraní si na ptáčka), zasahováním do rozhovorů, motorickými projevy – **tyto projevy připomínají regresivní stav, tj. chování o dva roky mladšího dítěte**.

Přesto v rozporu s tím se v Závěru posudku na str. 120 uvádí, že **„Honzík verbálně žádného z rodičů neupřednostňuje ani neupozaduje.“** (!)

Ohledně matky revizní znalci uvedli (str. 118 – 121):

- **Celkový obraz osobnosti matky nenese forenzně významné psychopatologické charakteristiky, které by zásadním způsobem snižovaly výchovné předpoklady a schopnost**. Posuzovaná oba své syny miluje, v minulosti o ně bez problémů pečovala a má motivaci a schopnosti o ně pečovat i nadále.
- Revizní znalci **neshledali „paranoidní nastavení matky“** – na rozdíl od dr. Kopárkové se znalci přiřklánějí k **neurotické reakci na dlouhodobou vztahovou situaci, kterou matka vnímá jako mimořádně zátěžovou, frustrující a obtížně zvladatelnou**.
- Revizní znalci **neshledali ani „snahu matky až po patologické symetrii jejich vztahu s nezletilými ani posilování vztahu závislosti nezletilých na své osobě“**, jak uváděla dr. Kopárková.
- Revizní znalci rovněž **neshledali, že by matka nadále považovala otce za „nebezpečného“, jeho výchovné působení jako „ohrožující zdraví a život dětí“**, nebo že by **usilovala o omezení kontaktu otce s nezletilými dětmi**.
- Revizní znalci také **neshledali, že by matka vyjadřovala postoje či chování, jež by směřovaly proti otcově péči o chlapce**. Jejím hlavním zájmem se v současné době zdá být možnost **podílet se na výchově chlapců stejně jako otec**.
- Revizní znalci **neshledali u chlapců na rozdíl od dr. Kopárkové „projevy programování“, „paranoidní postoje“** ani známky **„psychotické dekompenzace či psychotického onemocnění“** nebo **„závažná narušení psychického vývoje“**.

Na str. 122 v Závěrech posudku revizní znalci uvádějí, že s nezletilými byl v minulosti proveden **experiment**, kdy byli svěřeni do péče nejprve jednoho, pak druhého rodiče, **což se nesetkalo s kladným výsledkem ve vztazích či ve vývoji, což znamená do budoucna, že v případě pokračování nebo opakování to nutně povede**

nejen k ohrožení jejich citového a mravního vývoje, ale také k podstatnému narušení jejich identity a s tím spojeným psychickým potíživím.

Přesto znalci doporučili styk pouze s asistencí a soud tento návrh přijal – s tou změnou, že kromě dvou hodin asistovaného styku týdně přiznal matce ještě jednu hodinu neasistovaného styku. Znalci i soud to odůvodnili tím, že **reálně existuje riziko nepřiměřeného tlaku na nezletilé**.

V protokolu o jednání se uvádí:

Na dotaz právního zástupce matky, zda znalci mohou vysvětlit určitý rozpor v tom, že ze závěru posudku vyplývá, že nedochází ze strany matky k vědomé indoktrinaci dětí, ale na druhou stranu nelze vyloučit být nevědomé ovlivňování matkou, takže je nutný asistovaný styk, uvádí znalec (PhDr. Václav Jiříčka, Ph.D.), že **„skutečně nebylo zjištěno vědomé ovlivňování dětí matkou, tzn., že by děti proti otci nějakým způsobem naváděla, na druhou stranu však nevědomé ovlivňování nelze vyloučit**. Vyplývalo to z výsledku dětí i výsledku matky. Jako příklad se může uvést, že **Honzík si hrál na ptáčka, který bude u maminky. Na to matka nijakým způsobem nereagovala. To, že jsou přítomni při vyšetření oba rodiče, slušelo by se říci ze strany matky, že je zde i otec. Protože matka nereagovala, navenek zůstala neutrální, ve vnímání nezletilých to mohlo vyvolat pocit, že toto jeho jednání je matkou schvalováno.**

Na dotaz, jestli znalec může uvést i jiný případ než s ptáčkem, znalec uvedl, že na žádný další konkrétní případ si nevzpomíná, ale že to vyplývá z celého vyšetření.

K dalšímu dotazu znalec uvedl: **„Pokud jsme uváděli riziko nepřiměřeného tlaku matky na děti, rozumí se tím připoutávání dětí k matce a upozadění otce.“**

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že jediným „zločinem“ matky, kvůli němuž podle revizních znalců u Krajského soudu v Plzni trvá nutnost týdně pouze tříhodinového, převážně asistovaného styku s dětmi, je skutečnost, že od sebe neoddehnala šestileté dítě, když při společném vyšetření obou rodičů, trvajícím cca 15 minut, si dítě mimořádný kontakt s matkou chtělo užívat. Vždyť on ani jeho starší bratr ji víc než půl roku neviděli a rok nato ji mohli vidět jen 2 hodiny týdně, pod dohledem. Otec má děti svěřeny do péče, užívají si ho tedy dosyta. Zdá se ale, že je to moc neteší. Při všech kontaktech s matkou to zejména mladší chlapec dává zcela zřetelně najevo – i před sociálními pracovníky vymýšlí plány, jak se k matce dostat – s pomocí robota, trampolíny, vyskočit z okna a utéct ...

Ale na city a zdravý lidský rozum není vhodný čas. Milující matky a jejich děti mají smůlu – úřady i soudy teď zhusta fandí otcům, byt by to byli násilníci. Kdy se to konečně změní? **Na tuto krutou praxi, kdy se na přání a city dětí nebere žádný ohled, upozorníme ministra spravedlnosti a další politiky.**

Z jednoho e-mailu:

Dne 29. 9. 2017 přišel na SOOD e-mail, z něhož (při nutném zachování anonymity) citujeme:

„Dobrý den, nevím, zda si ještě pamatujete na sourozenceV listopadu/prosinci 2005 si je z Klokánku vzali do pěstounské

péče manželé z Já jsem jejich biologická dcera, a poměrně dlouhou dobu jsem s nimi žila ve společné domácnosti. Dlouhou dobu jsem nevěděla, zda o tom mluvit, na koho se obrátit. V době, kdy si holky rodiče brali, mi bylo 17 let. Před pár lety jsem se od rodičů odstěhovala a založila vlastní rodinu. S manželem jsem vše probrala a do-

šla jsem k závěru, že to, co se u nás doma dělo, nebylo úplně v pořádku.

Rozhodla jsem se obrátit s prosbou o pomoc na Vás právě proto, že v době, kdy si rodiče holky brali, jste Klokánky měla na starost a vím, že pomáháte dětem v nouzi.

V době, kdy jsem s rodiči žila, se k holkám nechovali hezky,

trestali je třeba tím, že jim místo jídla, které jsme měli my, dávali suchý chleba a vodu, několikrát byly úplně bez jídla - což rodiče nazývali „velmi omezenými zdroji“. Na dlouhé hodiny je stavěli do tmavého kouta v chodbě, někdy úplně nahatě. Také jim moje máma střihala vlasy za trest dohola. Několikrát je také sprchovala hodně dlouhou dobu ledovou vodou. Holky byly i bity, někdy i tak, že nějakou dobu nechodily do školy, končily školní docházku dříve nebo nosily sluneční brýle. Z rozhovorů, co vedli moji rodiče, vím i to, že když chodily holky na první stupeň do školy v, byl tam vedený spis, kde byly i nějaké fotky, co nafotila paní učitelka, které se modřiny nezдалy. Často také holky ponižují psychicky a vysmívají se jim. Když se zjistilo, že nejmladší, kterou si brali z kojeneckého útstavu, bude trochu problémovější a získali pro ni invalidní důchod, začali ji nazývat Zlatoprdkou. Většinou to probíhalo tak, že holky třeba něco provedly, vzhledem k tomu, že nedostávaly žádné kapesné, občas třeba něco ukradly. Pokud se to rodiče dozvěděli, začala máma s rozsáhlým výslechem, který trval i několik dní a tresty postupně nabývaly na intenzitě, od chleba a vody, po ledové koupele, stání na chodbě, ostříhání vlasů, až po podlitiny, když pak táta celou situaci neunesl a holky byly bity. Většinou se pak přiznaly už úplně ke všemu. Tátovi se to většinou potě, když viděl následky, rozleželo a holky vzal

třeba na výlet, a jak říkala máma, „lezi jim nějakou dobu do zadku“ . Nejstarší dokonce doteď opakovaně utíká z domova. Jednou utekla do vesnice, kde nyní žijeme, jelikož je to pouze přes kopec od domu rodičů. Na polní cestě ji zde našel nějaký pán, odvedl ji na městský úřad, kde jsem ji přebírala já. Doteď si pamatuji její výraz a chování, když si pro ni k nám máma přišla. Paní z úřadu to hlásily na policii, ale když policie přijela, máma vše svedla na to, že holka lže a že utekla proto, že se jí nechce učit, a policie vše spláchla, dál se nic neřešilo. Poslední útěk byl v poměrně nedávné době, opět hledala policii a vše bylo hlášené i na sociálku. Opět se nic nedělo, byla vrácena zpět do rodiny. Jediný, kdo v rodině nezůstal, byla malá, tu rodiče nezvládali vůbec, a po nějaké době, kdy už to bylo doma opravdu neúnosné, ji vrátili. Holky ještě do nedávné doby nesměly chodit vůbec ven, ale směly se pohybovat pouze doma (většinou zavřené nahore v pokoji), nebo po zahradě, kde pracovaly, často nepřiměřeně. Doteď to pro mě není jednoduchá situace, jelikož se jedná o vlastní rodiče, kteří mě vychovali, a není snadné toto někomu říct, ale na druhou stranu už mám i vlastní děti, a situaci vidím jinak, než v 17 letech, a když si představím, jaká musí být situace z pohledu holek. Čtěla jsem Vás požádat o radu, na koho se s tím obrátit

a zda a jak by se dala taková situace řešit“ (konec citátu).

Tato situace se nedala řešit jinak, než tím, že jsme na krajskou kriminálku podali trestní oznámení pro trestný čin týrání svěřené osoby, protože u tohoto trestného činu je oznamovací povinnost. Současně jsme informovali příslušný krajský úřad. S autorkou e-mailu jsme hovořili i telefonicky a o tomto postupu ji informovali. Paní uvedla, že se svými rodiči se už několik let nestýká. Bohužel její informace zapadají do toho, co jsme zjistili, když pěstoun nejmladší ze tří sester (tehdy čtyřletou) vracel do Klokánku. Uvedl, že je nezvladatelná, že jim například pomalovala stěny výtřelky, že je hrozně tvrdohlavá a jediné, co na ni platí, je odepření jídla. Současně se „pochlubil“, že jednou to vydržela čtyři dny (!). V Klokánku se holčička chovala bez problémů a byla šťastná, že je zpátky. Chování u pěstounů bylo zřejmě volání o pomoc a podvědomá snaha vrátit se tam, kde jí bylo dobře. O sdělení pěstouna i o našem podezření ze špatného zacházení jsme již tehdy informovali orgán péče o dítě. Ten pověřil organizaci Natama, aby provedla vyšetření nezletilé a vyhodnocení této pěstounské rodiny. Závěr Natamy byl, že rodina je v naprostém pořádku. Problémy prý vznikly tím, že pěstouni vyžadovali po dívce určitý řád, čemuž se bránila a že Klokánek jí rozrazil. Naneštěstí pro děti se úřady přiklonily k tomuto závěru.

Rozhovor s Marií Vodičkovou

Jak je podle Vašeho názoru možné, že došlo k utýrání dvouleté holčičky v pěstounské rodině? Je to chyba systému?

Bohužel ano. V roce 2009 byla zahájena tzv. transformace péče o ohrožené děti, a to pod heslem „všechny děti do rodin“. Od té doby vzrostl počet týraných a zanedbávaných dětí víc než dvojnásobně, v náhradních rodinách dokonce čtyřnásobně. Pokud jde o náhradní rodiny, v roce 2009 se

jednalo o 97 týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí, v roce 2016 už o 393 dětí. Cílem zmíněné transformace bylo co nejrychleji snížit počty dětí v ústavech včetně Klokánků, i když ty jsou mnohem bližší rodinné než ústavní péči. Proto novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí z roku 2012 výrazně zvýšila pěstounské dávky, především přechodným pěstounům, a finančně zdecimovala Klokánky. Počet dětí v zařízeních se od roku 2009 sice snížil téměř o třetinu (z 9 576 na 6 593 v roce 2016), ale za cenu toho, že děti jsou ponechávány v naprosto nevhodném prostředí ve vlastních rodinách, anebo svěřovány do nedostatečně prověřených a nezřídka nevhodných příbuzenských pěstounských rodin, které často měly problémy s výchovou vlastních dětí. Víc než dvě třetiny pěstounských rodin jsou rodiny příbuzné, přičemž od roku 2009 se počet dětí v nich téměř zdvojnásobil (ze 4 353 v roce 2009 na 8 009 v roce 2016), zatímco počet dětí v nepřibuzenských pěstounských rodinách se zvýšil jen o tisíc - z 2 068 v roce 2009 na 3 066 v roce 2016. Tím samozřejmě nechci tvrdit, že všechny nebo většina příbuzenských pěstounských rodin je špatná. Naopak, pro dítě je lepší, když může zůstat ve své širší rodině, ale musí to být dobrá rodina. K týrání a zanedbávání dětí bohužel dochází i v cizích pěstounských rodinách. Je tedy chyba, že návštěvy sociálních pracovníků i doprovázejících organizací jsou až na výjimky předem ohlášeny a navíc v pravidelné pracovní době. Mimo běžnou pracovní dobu již nemohou pracovníci OSPOD provádět šetření, je zajištěna pouze pohotovost na telefonu - i to je „vyzvoznost“ tzv. dětské novely.

Co se s tím ale dá dělat?

Hlavně by bylo potřeba podstatně novelizovat zákon o sociálně-právní ochraně dětí a změnit postoj ministerstva práce a sociálních věcí k ohroženým dětem a k pěstounské péči. Nakonec samo ministerstvo v důvodové zprávě

k návrhu novely zákona o sociálních službách doslova uvedlo, že **„stávající systém nevede k účinné ochraně dětí.“** To je bohužel smutná pravda. Záměrem této novely bylo mj. zrušit všechna zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, tedy i Klokánky. Měly se změnit na službu bez jakéhokoli nárokového financování. Naštěstí se to do voleb nepodařilo projednat. Bohužel, každý další zákon navrhovaný ministerstvem práce a sociálních věcí je horší než ten předchozí. Ale není se čemu divit - vytvářejí je stejní úředníci, kteří prosadili „transformaci péče o ohrožené děti“ a kteří se inspirovali ve Velké Británii a v Norsku. **Přítom podle výzkumu z roku 2010 v Británii 10 % dětí v pěstounské péči vystřídá za rok 3 a více rodin, přičemž bylo zjištěno 1 500 dětí, které prošly 20 a více rodinami.**

Co byste tedy doporučovala?

Hlavně by se mělo **dětem věřit, dát na jejich přání a respektovat jejich citové vazby** - aby nedocházelo k tzv. systémovému týrání, tedy týrání systémem, zřízeným na jejich ochranu. Samozřejmě že se vyskytují případy, kdy je dítě zmanipulované jedním z rodičů, někdy až tak, že má tzv. vymytý mozek. Ale tyto případy, kdy dítě má naučenou výpověď, se dají obvykle snadno odhalit, a není jich zas až tolik. Také by se měl zkvalitnit výběr pěstounů tak, aby jejich hlavní motivací byla pomoc dítěti a ne finance. **Bohužel MPSV razí tezi, že pěstoun není osvojitel, a nesmí si tedy dítě přivlastňovat, nesmí se k němu chovat jako k dítěti vlastního a nesmí dítěti dovolit, aby k němu navázalo vztah. Pěstoun se prý musí chovat profesionálně a mít na paměti, že hlavním cílem pěstounské péče je návrat dítěte do biologické rodiny.** Že to až na výjimky nepřichází v úvahu a že tyto vize jsou jen chiméra, potvrzuje i ministerská statistika: Vyplyývá z ní, že z celkem 10 922 dětí, které se ke konci roku 2016 nacházely v dlouhodobé pěstounské péči, se jen 136 dětí (1,2 %) vrátilo k rodičům. Dětem je úplně jedno, jestli jsou v osvojení nebo v pěstounské péči. Potřebují hlavně někoho, kdo je bude mít rád, kdo se k nim jako rodič bude chovat a kdo jim toho jejich skutečné nahradí. Snad proto se tomu říká „náhradní rodinná“ péče.

Nyní si dovoluji trochu osobní otázku. Slyšel jsem, že jste podala na MPSV žalobu na ochranu osobnosti. Co Vás k tomu vedlo?

Žalobu jsem podala letos v dubnu a koncem listopadu bude

jednání. Vedlo mě k tomu to, že mnohokrát opakovaná tvrzení paní ministryně Marksové o mém „velmi špatném hospodaření“ ve Fondu ohrožených dětí si mnoho lidí včetně politiků vyložilo tak, že jsem s finančními prostředky plynulá, nebo dokonce, že jsem FOD „vytunelovala“. Například senátor Veleba se v Parlamentních listech vyjádřil, že vláda by měla Klokánkům mimořádnou dotaci poskytnout, protože děti nemohou za hospodářské delikty vedení. Nevím, z čeho paní ministryně vycházela, když žádá za tři kontrol, které v letech 2005 až 2012 MPSV ve FOD provedlo, žádné závady ani nevhodnost při nakládání s finančními prostředky neodhalila, stejně jako kontrola NKÚ v roce 2008 a četné kontroly krajských úřadů. Paní ministryně navíc veřejně uváděla zjevné nepravdy - např. při interpelaci ve sněmovně tvrdila, že zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, **tedy i Klokánky, dostávají od státu vyšší příspěvky než dětské domovy** a jiné ústavy, ačkoli **opak je pravdou.** V MFD například uvedla, že **„za rok 2013 FOD dostal dotaci ve výši 262 milionů korun“.** Ve skutečnosti to bylo jen **37 milionů** korun, přičemž státní příspěvek na Klokánky, což ovšem není dotace, byl 127 milionů korun. I při jeho započtení je to o **98 milionů** korun méně, než uvedla paní ministryně. Na moji žádost, aby tato nepravdivá tvrzení byla uvedena na pravou míru, MPSV nereagovalo. Není to příjemný pocit, když se na Vás lidé diví jako na „tunelářku“ nebo pochybnou existenci. Navíc to poškozujeme nejen mě, ale i SOOD. A známé přísloví praví, že kdo mlčí, souhlasí.

Čeho se domáháte – i finanční satisfakce?

Žádné peníze po MPSV nechci, chci jen omluvu za nepodložená a nepravdivá tvrzení paní ministryně. Žaloba i vyjádření ke stanovisku MPSV, které samozřejmě navrhuje zamítnutí žaloby, je už i na našich stránkách. **Jsem opravdu velmi šťastná a nesmírně si vážím toho, že sedm tisíc našich dárců paní ministryni neuvěřilo a že díky jejich podpoře můžeme dál pomáhat dětem a nyní dokonce v nejbližší době, v prosinci nebo v lednu příštího roku, znovu otevřít zrušený Klokánek Kbelů, nyní jako Koalu Kbelů. Moc a moc děkujeme – já i moji kolegové.**

Ptal se: Pavel Beránek

GIVT – pomoc internetovým nákupem

SOOD se stalo jednou z 3 360 neziskových organizací, které je možné podpořit internetovým nákupem prostřednictvím projektu GIVT, aniž by kupující zaplatil víc než při nákupu přímo ze stránek obchodu. Do tohoto projektu je zapojeno 971 internetových obchodů, které za každý nákup prostřednictvím

GIVT platí tomuto subjektu určité procento z ceny nákupu - za to, že mu takto získává zákazníky.

Nákup prostřednictvím GIVT je velmi jednoduchý, stačí zadat adresu GIVT - www.givt.cz, vyhledat obchod, vyhledat nebo do okénka napsat jméno

organizace, kterou chcete podpořit a zahájit nákup. Nakupujete-li tedy u internetových obchodů zapojených do projektu GIVT, budeme velmi rádi, když tak učiníte prostřednictvím www.givt.cz a budeme vděční, když si vyberete Sdružení na ochranu ohrožených dětí.

DĚKUJEME!!

